

KM 7.1.2/06

KARASJOK ERKLÆRINGEN

Vi, urfolk fra hele verden, møttes i Sápmi (Sameland), Karasjok i Norge, 18.- 22. februar 1998.

Vi er Aboriginere i Australia, Ainu-folket i Japan, Amungme-folket i Vest Papua, urfolk i Zimbabwe, San-folket i Botswana, Aymara i Bolivia, Batwa i Rwanda, Cree i Kanada, Igorot i Filippinene, Inuit i Grønland, Masai fra Tanzania og Kenya, Maya i Guatamala, Muscogee i USA, Nahual i Mexico, Terena i Brasil, Quichua i Ecuador, Samer i Norge, Sverige, Finland og Russland.

Denne historiske begivenheten var et felles arrangement mellom Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig rådgiver for Den norske kirke og Kirkenes Verdensråd. Det var første gang samefolket stod som vertskap for en internasjonal kirkelig urfolkskonferanse, og dette var den første globale konsultasjon om land og spiritualitet.

Vi kom for å dele våre erfaringer og fant styrke i å møtes. Vi har en dyp bevissthet om vårt forhold til Moder Jord og om vårt land og landområders hellighet. Vår identitet og kultur, vårt språk, vår livsfilosofi og vår åndelighet er knyttet til den totale balansen i skaperverket. Denne forbindelsen har gjort vår eksistens mulig til tross for undertrykkelse, utnyttelse og forsøk på assimilasjon fra dominerende sosiale, økonomiske, politiske, kulturelle og religiøse krefter.

Våre liv og vår åndelige arv står hele tiden, og i økende grad, overfor trusler. Vi trues av gruvedrift, tiltak for bevaring av ville dyr, tømmerhogst, vannkraftutbygging, militære installasjoner, øko-turisme og andre prosjekter. Denne utviklingen også våre språk. I tillegg har de grensene som kolonialismen trakk opp ved dannelsen av moderne stater, fragmentert og forstyrret våre folks måte å leve på. Ikke en gang våre hellige steder er unntatt fra slik vannhelligelse. Disse truslene har sin bakgrunn i utviklingsmodeller som rike, industrialiserte land har brakt med seg. Dette er land som forsøker å utnytte naturressurser uten hensyn til kommende generasjoner.

Globaliseringsprosessen innebærer også at vår egen måte å forholde oss til jorden på blir ødelagt. I økende grad ser vi på landområder som en handelsvare. Jordens hellighet går tapt. Fordi urfolk ikke selv har hatt kontroll over land og naturressurser har vi også fått splittelser og konflikt mellom urfolk. Dette fører inn i en individualisme som undergraver basisen for vårt kollektive liv. Det fører også til økende fattigdom blant urfolk.

Vi har også delt erfaringer om vår kamp mot disse truslene. Vi erklærer at jorden er en gave fra Skaperen og vi setter forvalteransvaret høyt, ikke bare for vår egen skyld, men for fremtidige generasjoners. Derfor er vi innstilt på å kjempe mot ødeleggelsen av våre landområder og vårt levesett.

Våre liv holdes oppe av Guds Ånd og alt ligger i Skaperens hånd. Denne visjonen gir oss styrke og retning i kampen for Moder Jords overlevelse- og for en rettferdig sameksistens blant verdens folk. Denne forståelsen må føre til handling, begrunnet i en felles tro som preges av solidaritet, verdighet og respekt.

Kirkene oppfordres til å se at de har mye å lære av urfolk når det gjelder forståelsen av Skaperverket som en helhet. Vi anerkjenner den støtte og det engasjement som kirkene har vist i kampen for urfolk. Likevel er det mye som står ugjort.

I tråd med Jesu Kristi lære som sier at: ”Jeg er kommet for at dere skal ha liv og overflod” (Joh 10:10) og ordene ”...vi er alle ett legeme i Kristus, men hver for oss er vi hverandres lemmer” (Rom 12:5) i tankene, utfordrer vi

Menigheter og bispedømmer til å

- minne hverandre på at å samarbeide med urfolk er en del av kirkens kall,
- etablere møteplasser for urfolk slik at de kan utveksle informasjon, og motivere til økt kunnskap om urfolks rettigheter,
- lytte til, respektere og støtte urfolk i alle aspekter av kirkens liv,
- fremme bevissthet og forståelse for urfolks levemåte.

Vi utfordrer kirker og kirkeråd til å

- utdype viljen til å samarbeide med, og inkludere urfolk i kirker og kirkesamfunn,
- fremme samarbeid med urfolks organisasjoner,
- være pådrivere for at regjeringer skal ratifisere og implementere internasjonale konvensjoner som styrker urfolks rettigheter,
- utøve press mot næringsvirksomhet slik at disse respekterer urfolks rettigheter,
- oppmuntre og fremme muligheter for urfolks representative deltakelse i nasjonale og internasjonale fora der tema som berører urfolk behandles.
- trekke seg ut av all kontakt med næringsvirksomhet som er ansvarlig for aktiviteter der urfolk og andre mennesker kommer til skade,
- gi urfolk tilbake landområder som kirkene har tatt fra dem i tidenes løp.

I anledning av Kirkens Verdensråd (KV) 50 års-jubileum og i rammen av den kommende jubileumsfeiringen, utfordrer vi KV, og andre internasjonale kirkeorganisasjoner til å arbeide for

- å gjennomgå og vurdere gjennomføringen av tidligere vedtak i KV og andre internasjonale kirkelige organer,
- å sikre at det blir etablert et program for urfolk på permanent basis, med følgende ansvarsområder:
 - o etablere et nettverk for spredning av informasjon blant kirker og kirkelige organisasjoner om urfolks kamp for sine rettigheter.
 - o fremme deltakelse av urfolksrepresentanter og spre dokumentasjon som kan gjøre effektivt påvirkningsarbeid i disse prosessene mulig:
Det permanente Forum for Urfolk.
Forhandlingene vedrørende FNs Urbefolkningserkæring.
Grundig gjennomføring av FN's urbefolkningstiår.

Til sist henstiller vi til våre søstre og brødre blant urfolk over hele verden å styrke relasjoner og bånd oss i mellom, og fortsette kampen for anerkjennelse av våre rettigheter. Samtalen med kirkene, som vi har startet i Karasjok, må fortsette. Kirkene er Finland, Norge, Russland og Sverige bør fortsatt utfordres til å støtte samene i deres kamp for land og verdighet.”

Karasjok, 22.02.1998